

7 juni, 2012 - 13:15

Skriv ut

Allvarligt övertramp av lagmannen i Göteborg

Det är illa när en kommunal mellanchefer gör det, allvarligt om en polismästare eller en rektor gör det men kan bara beskrivas som förödande när en lagman gör det.

Sammantaget är det bekymmersamt att så många chefer så ofta vidtar repressalier mot anställda som utnyttjar sin yttrandefrihet. Förbudet mot repressalier är en av de centrala delarna för att värna meddelarfriheten. Risken att få smaka på den verbala niosvansade katten och anklagas för illojalitet inför arbetskamrater och allmänheten är sannolikt den mest effektiva metoden för att tysta kritiker. Ibland riktar den sig till enskilda anställda men än vanligare är att olika informationsstrategier och dokument utformas för att styra informationen så att verksamheten framstår i en positiv dager.

En lagman är chef för en tingsrätt. Han eller hon ska vara en lagens man. De förutsätts inte bara kunna utan också givetvis själva följa lagen. När det gäller det egna beteendet bör de inte bara ge akt på rätt och fel utan också på vad som är lämpligt. De är ju betrodda att döma hög som låg vilket kräver en hög trovärdighet.

Lagmannen för Göteborgs Tingsrätt, Stefan Strömberg, har en lång juristkarriär bakom sig. Han har bland annat varit rättschef vid justitiedepartementet, rikspolischef, generaldirektör vid Domstolsverket innan han utsågs till lagman 2008.

Trots att han kan lagen och får förutsättas ha känsla för hur den ska tillämpas hamnade han snett.

”Om jag vore i dina kläder så skulle jag be personalen om ursäkt” skrev han i ett e-brev som spreds till bland annat personalen vid tingsrätten i Göteborg. I brevet kritiserade han rådman Thore Brolin som på Göteborgs-Posten webbplats och i lokalradion gett uttryck för kritik mot tingsrätten.

Strömberg drog sig inte heller för att ta fasta på ”envisa rykten” om att Thore Brolin skulle ”nedvärderat” tingsrätten vid olika utbildningar och avrundade med en snärt av den niosvansade: ”Det ska Du sluta med.”

Lagman Stefan Strömberg hamnade i galen tunna precis som många andra verksamhetsansvariga som inbillar sig att verksamheten mår bäst av tystnad. Det må vara mänskligt men det är inte lämpligt. Det är heller inget som gagnar verksamheten eftersom meddelarfriheten inte finns för att kverulanter och presumtiva rättshaverister bland personalen ska kunna djäklaskas och bjuda journalisterna på smaskiga historier utan för att verksamheten ska drivas så rationellt och rättsäkert som möjligt.

Sedan 2011 är det straffbart att som chef avskeda eller vidta en disciplinpåföljd eller liknande åtgärd mot anställda som utnyttjat sin yttrandefrihet. Gränsen för det straffbara är det få som passerar. De flesta hamnar i stället under JO:s och Justitiekanslerns tillsyn. Så även Strömberg.

JK menar att e-brevet kan ge intryck att chefen ”allmänt sett har en negativ inställning” till de anställdas meddelarfrihet. Ett sådant agerande kan enligt JK leda till att anställda ”av-står från att vända sig till medierna av rädsla för att dra på sig ledningens missnöje”. Att uppmana Thore Brolin att be om ursäkt var enligt JK ”mindre väl övervägt”. När det gäller uppmaningen att ”det ska du sluta med” tog JK fram sin niosvansade och förklarade att Stefan Strömberg ”gått över gränsen för vad som är lämpligt”.

Samma kritik i något olika tonlägen går igen i alla JK och JO utlåtanden.

Kritiken mot Strömberg i början av juni är ett av de allvarligare övertrampen mot anställdas rätt att meddela sig med medierna utanför det straffbara området. På samma nivå ligger kritiken som riktades mot en polisinspektör i Östergötland från Rikspolisstyrelsens kansli. Rikspolischefen Bengt Svensson lovade bättring och förklarade i yttrandet till JK att meddelarfriheten och kritikrätten är viktiga och inte minst i en organisation ”som är omgärdad av sekretessregler som Polisen har meddelarfriheten en viktig funktion att fylla”. Återstår att se om Stefan Strömberg gör som rikspolischefen och ber Thore Brolin om ursäkt.

De två nämnda fallen utgör en del av det isberg som kommer upp till ytan hos JO och JK. Mörkertalet är sannolikt stort och många anställda i främst kommuner och landsting biter ihop istället för att bita ifrån.

Liknande

- [Pressfriheten saknas på arbetsplatserna](#)
2012-05-03
- [KU för ökat meddelarskydd](#)
2012-04-02
- [JK utreder Ekots Saudiavslöjande](#)
2012-03-26
- [Meddelarskydd och integritet upp på YFK:s bord](#)
2011-11-22
- [Polischefen jagade uppgiftslämnare](#)
2011-09-29

Nils Funcke

Taggat:

- [meddelarskydd](#)
- [repressalier](#)

Gilla